

[Hans Hedtoft.]

det var den bedste Regulator, medens Statsindgrebene, som vi nu kender, nødvendiggjort baade af inden- og udenlandske Faktorer, kun er et Surrogat. Hans Betragtninger i den Retning, fremsat i al Almindelighed, deler jeg for mit Vedkommende, men det er meget længe siden, der har eksisteret Tilstande, hvor Loven om Tilbud og Efterspørgsel gjorde sig gældende i frit Omfang; det er lang Tid siden, og jeg tør ikke tro paa — jeg kan hverken i den inden- eller udenlandske Udvikling spore nogen Tendens dertil —, at det er umiddelbart forestaaende, at vi vender tilbage til denne Tingenes Tilstand. Tyder alt ikke netop i omvendt Retning, at vi i de nye internationale Samarbejdsformer, der er kommet eller er i Gennembrud, staar over for en Udviklingsperiode, hvor Statsregulering og Staternes Regulering faktisk er Tidens Løsning? Det kan man beklage, om man vil, men skal man føre praktisk Politik og skabe praktisk Fremtidsprogram, tror jeg, det er rigtigt at affinde sig dermed. Dette at have statsreguleret Økonomi er ikke noget, der vil ophøre, saa længe den højtærede Statsminister eller jeg lever. Alt tyder paa, at vi netop staar foran en Periode, hvor denne Udvikling vil fortsætte, og baade politisk og økonomisk Maalsætning for os alle sammen maa afpasses herefter.

Jeg vil sluttelig blot gøre den Bemærkning, for at den skal være gjort fra min Side, til den højtærede Statsminister: Statsministeren talte om, at vi havde set, at de store faglige Organisationer kunde ogsaa misbruges. De kunde misbruges til at søge gennemtvunget bestemte politiske eller ideologiske Synspunkter, og fra en saadan Indstilling og Tankegang og fra en saadan Brug af Organisationerne maatte Statsministeren tage Afstand. Dette principielle Synspunkt deler jeg helt med den højtærede Statsminister.

Jeg vil med disse Bemærkninger fra vor Side have sagt, at vi helt erkender Nødvendigheden af at gaa i Gang med Overvejelser og Undersøgelser for at søge at finde frem til en Løsning af det Problem, som det foreliggende Lovforslag henleder Opmærksomheden paa. Vi er villige til at indgaa i en saglig og redelig Forhandling om dette store Spørgsmaal efter de Hoved-

retningslinier, som jeg har søgt at nævne i min Tale her.

Axel Kristensen: Det foreliggende Lovforslag har til Formaal at hindre, at Rigsdagen igen skal komme i den urimelige Situation at maatte ophøje et Forligsmandsforslag til Lov, samt at søge at skabe et bedre Forhold mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, saaledes at Risikoen for Interessekonflikter formindskes.

Jeg vil gerne fastslaa, at Lovforslaget altsaa ikke har til Formaal at skabe en Form for Afgørelse af, hvorledes en Overenskomst skal være, i den Forstand, at man tilsigter, at Staten helt og fuldt skal bestemme Lønningerne. Meningen er kun at undgaa Situationer som dem, vi havde i Foraaret, og jeg tror, man maa erkende, at dette er et særdeles smukt Formaal. Jeg synes ikke, man, saaledes som man nu har gjort i en 10—12 Aar — bortset fra den Periode, hvor vi havde tvungen Voldgift —, kan fortsætte med at ophøje Mæglingstorslag til Lov. Og i og for sig forstaaer jeg ikke det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft, naar han siger, at Arbejderne har lettere ved at forstaa Ophøjelsen af et Forligsmandsforslag til Lov, end de har ved at forstaa en tvungen Voldgift. For ogsaa ved Behandlingen for en tvungen Voldgiftsdomstol — saaledes som vi havde det under Krigen — fik Sagen en meget nøje Behandling, idet den først gennemgik Behandlingen hos alle Organisationerne og derefter yderligere passerede et Fællesudvalg, som var en ny Institution, og som for øvrigt sorterede en Masse Sager fra, der ikke kom for Voldgiftsdomstolen. Og for Voldgiftsdomstolen blev der ogsaa procederet og talt ret indgaaende, og det skete Gang paa Gang, at naar man kom for denne Voldgiftsdomstol, blev man „vist hjem“ — som vi kaldte det —, idet Dommerne sagde, at der var alt for megen Uenighed, det kunde de slet ikke tage Stilling til, men vi kunde jo gaa ind ved Siden af og snakke om det og saa komme igen en anden Dag.

Jeg tror snarere, Grunden til Arbejdernes Uvilje mod tvungen Voldgift er den, at de føler, at hvis der er tvungen Voldgift, saa er de i alle Tilfælde bundet, hvorimod det, naar der er Tale om et Forligsmandsforslag, der ophøjes til Lov, drejer sig om